

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 1T/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120010125
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8120010125.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Mariána Mačuru a JUDr. Vladimíra Monoka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.12.2020 v Prešove taktó

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), ods. 2 Tr. poriadku na podklade odvolania obžalovanej R. z r u š u j e v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/6/2020 zo dňa 06.10.2020 výrok o treste.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vec v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/6/2020 zo dňa 06.10.2020 bola obžalovaná R. uznaná vinnou z prečinov ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

1/ v priebehu školského roka 2018/2019 v období od 03.09.2018 do 09.04.2019 v Prešove a Petrovanoch, okres Prešov a inde, si úmyselne ako zákonná zástupkyňa, biologická matka Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorej bol menovaný zverený do osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 24P/47/2014 zo dňa 01.08.2014, právoplatným dňa 07.10.2014 a vykonateľným dňa 16.10.2014, a to ako osoba, ktorej bol mal. G., nar. XX.XX.XXXX, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 25P/216/2008 zo dňa 25.09.2008, právoplatným dňa 21.11.2008, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti ako starej matke, ktorá je oprávnená a povinná maloletého riadne vychovávať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach, neplnila voči ním riadne svoje rodičovské povinnosti tým spôsobom, že zanedbávala starostlivosť o ich výchovu a plnenie povinnej školskej dochádzky, teda umožnila im viesť záhaľčivý život a taktó ich vystavila nebezpečenstvu spustnutia, v dôsledku čoho Z. ako žiak 6. ročníka Základnej školy U., Prešov, v uvedenom období vymeškal celkovo 741 neospravedlnených vyučovacích hodín, a mal. G. ako žiak 2. ročníka Základnej školy P., v uvedenom období vymeškal celkovo 550 neospravedlnených vyučovacích hodín, a aj napriek viacerým zaslaným písomným predvolaniam na pohovor do škôl, vykonanému pohovoru s menovanou osobou, písomným oznámeniam a upozorneniam zo školy na nedbalú školskú dochádzku uvedených maloletých detí a jej opakovanému odsúdeniu k náprave školskej dochádzky u maloletých detí nedošlo,

2/ v priebehu školského roka 2018/2019 a školského roka 2019/2020 v Prešove a Petrovanoch, okres Prešov a inde, si úmyselne ako zákonná zástupkyňa, biologická matka Z., nar. XX.XX.XXXX., ktorej bol menovaný zverený do osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 24P/47/2014 zo dňa 01.08.2014, právoplatným dňa 07.10.2014 a vykonateľným dňa 16.10.2014, a to ako osoba, ktorej bol mal. G., nar. XX.XX.XXXX., rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 25P/216/2008 zo dňa 25.09.2008, právoplatným dňa 21.11.2008, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti ako starej matke, ktorá je oprávnená a povinná maloletého riadne vychovávať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach, neplnila voči ním riadne svoje rodičovské povinnosti tým spôsobom,

že zanedbávala starostlivosť o ich výchovu a plnenie povinnej školskej dochádzky, teda umožnila im viesť záhaľčivý život a takto ich vystavila nebezpečenstvu spustnutia, v dôsledku čoho Z. ako žiak 6. ročníka Základnej školy U., Prešov, v školskom roku 2018/2019 v období od 10.04.2019 do 28.06.2019 vymeškal celkovo 293 neospravedlnených vyučovacích hodín, a mal. G. ako žiak 2. ročníka Základnej školy P., v školskom roku 2018/2019 v období od 10.04.2019 do 28.06.2019 vymeškal celkovo 239 neospravedlnených vyučovacích hodín a v školskom roku 2019/2020 v období od 02.09.2019 do 11.12.2019 vymeškal celkovo 333 neospravedlnených vyučovacích hodín, a aj napriek viacerým zaslaným písomným predvolaniam na pohovor do škôl, vykonanému pohovoru s menovanou osobou, písomným oznámeniam a upozorneniam zo školy na nedbalú školskú dochádzku uvedených maloletých detí a jej opakovanému odsúdeniu k náprave školskej dochádzky u maloletých detí nedošlo,

za čo jej bol podľa § 211 ods. 3 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona, § 39 ods. 1 Tr. zákona, pri prevahe príťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), písm. m) Tr. zákona a neexistencii poľahčujúcich podľa § 36 Tr. zákona za aplikácie § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 15 mesiacov, pre výkon ktorého bola podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Po vyhlásení rozsudku podala odvolanie obžalovaná R. proti výroku o treste, pričom v dodatočne predložených dôvodoch odvolania uviedla, že si plne uvedomuje spáchaný trestný čin a ho aj ľutuje, avšak poukázala na to, že od roku 2017 nemá stále bydlisko, kde by sa mohla plne venovať výchove svojho vnuka G.. Od uvedeného roku bývala vo viacerých podnájdoch, pričom nikdy nezískala dlhodobejšiu nájomnú zmluvu a od roku 2018 bola prakticky na ulici, boli bezdomovcami, a tak prebývali u známych v neobývaných domoch. V roku 2019 požiadala ÚPSVaR v Prešove o umiestnenie zverených detí do centra pre deti a rodinu, nakoľko nebola schopná nájsť bezpečné, zdravé a pokojné bývanie. Po rozvode manželstva, v ktorom bola týraná psychicky a fyzicky, prišla nielen o bývanie, ale i celoživotné úspory, čo sa prejavilo na jej psychickom stave a jedinou vecou, ktorá ju drží sú zverené deti, ktoré považuje za vlastné. V súčasnosti je G. v starostlivosti jeho biologickej matky s jej novou rodinou, avšak jeho otcim sa odmieta o neho starať a dáva mu to patrične najavo. V súčasnosti má vo výstavbe rodinný dom, do ktorého sa bude môcť nasťahovať. Má prisľúbené aj pracovné miesto od decembra v spoločnosti G.. S poukazom na uvedené požiadala o zmiernenie trestu na trest podmienený s uložením povinných prác, a to všetko za účelom opätovného scelenia rodiny a vytvorenia bezpečného, zdravého a láskavého prostredia a životných podmienok pre ďalší vývin maloletého G..

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania obžalovanou ako oprávnenou osobou krajský súd, nezistiac dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku postupom podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľka podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby nevytýkané odvolaním, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Po preskúmaní procesného postupu, ktorý predchádzal vyhláseniu napadnutého rozsudku, odvolací súd konštatuje, že konajúci súd dodržal pravidlá stanovené v Trestnom poriadku pri vykonávaní dôkazov, obžalovaná mala možnosť vyjadriť sa ku skutku, ako aj k vykonávaným dôkazom, mala možnosť navrhovať vykonanie dôkazov. Obžalovaná po poučení vyhlásila, že je vinnou zo spáchania skutkov kladených jej v obžalobe za vinu, a toto jej vyhlásenie bolo súdom prijaté, preto dokazovanie bolo zamerané iba k výroku o treste. Taktiež mala možnosť predniesť argumenty svedčiace v jej prospech v rámci záverečnej reči a posledného slova. Z tohto postupu konajúceho súdu je zrejmé, že právo na obhajobu obžalovanej dodržané bolo.

Vzhľadom k tomu, že vyhlásenie obžalovanej, že je vinnou zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe, bolo prijaté za splnenia zákonných podmienok, a vo veci je obmedzený rozsah odvolania, odvolací súd preskúmaval iba napadnutý výrok o treste.

Vo vzťahu k tomuto výroku okresný súd podľa zápisnice o hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie podľa § 269 Tr. por. prečítaním odpisu registra trestov, lustrácie REGOB, lustrácie CESDAP, lustrácie SP, správy o povesti, správy o povesti z MsÚ Prešov a správy o výchovných a rodinných pomeroch.

Takýto rozsah dokazovania zrejme považoval prvostupňový súd pre rozhodnutie za postačujúci, s tým sa však krajský súd stotožniť nemôže.

Z odpisu registra trestov plyní, že jedným zo záznamov je aj odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/52/2018 z 09.04.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 12.06.2019. Uvedeným trestným rozkazom bola obžalovaná uznaná vinnou z prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona a bol jej za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, ktorý jej bol podmienienečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov. Napriek tomu, že z uvedeného plyní, že predmetný trestný rozkaz musel byť obžalovanej doručený najskôr 09.04.2019, okresný súd postupoval pri ukladaní trestu za žalované prečiny podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona a ukladal úhrnný trest, teda musel dospieť k záveru, že v danom prípade neprichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu podľa zásad na uloženie úhrnného trestu vo vzťahu ku skutku uvedenom pod bodom 1/ napadnutého rozsudku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však nie zrejmé, ako k uvedenému záveru dospel, keďže sa týmito úvahami ani nezaoberal.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatelovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia vecí, trest zákazu činnosti alebo trest zákazu účasti na verejných podujatiach, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20201101>>.

Keďže súhrnný trest v zmysle ust. § 42 ods. 1 Tr. zák., ako aj úhrnný trest v zmysle § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. je možné ukladať len pri súbehu trestných činov, je v prvom rade úlohou súdu vyriešiť otázku, či trestné činy sú v súbehu, resp. či vo vzťahu k niektorému z trestných činov už v posudzovanom prípade nepôjde o recidívu.

Krajský súd uzatvára, že pre to, aby mohol súd prvého stupňa vyriešiť otázku, či prichádza do úvahy ukládanie súhrnného trestu, a ak áno, vo vzťahu ku ktorým skorším odsudzujúcim rozsudkom, a podľa ktorých zásad pre ukládanie trestov vo vzťahu ku § 41 ods. 1, či ods. 2 Tr. zákona, musí mať vykonané relevantné dôkazy. Uvedenými dôkazmi sú nepochybne spisy o predchádzajúcich odsúdeniach, vo vzťahu ku ktorým môžu takéto alternatívy poprípade nastať.

Povinnosťou okresného súdu bolo preto minimálne vykonať dôkazy oboznámením podstatného obsahu spisov Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/52/2018 a sp. zn. 1T/104/2017, teda nielen obsah trestných rozkazov tam uvedených, ale aj to, kedy boli tieto obžalovanej doručované za účelom posúdenia, či vôbec a ak áno, voči ktorým vyhláseným skorším rozhodnutiam prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu, či ide o recidívu v posudzovaných skutkoch a aj pre vyhodnotenie všetkých do úvahy prichádzajúcich poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Vzhľadom k tomu, že doplnenie dokazovania môže viesť k iným skutkovým záverom, krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), ods. 2 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a okresnému súdu podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku uložil, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd vyhovel odvolaniu obžalovanej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.